

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ขององค์กรชุมชน

และภาคีเครือข่ายเพื่อสร้างเสริมสุขภาวะคน 3 วัย

กรณีศึกษา: กิจกรรมสร้างสรรค์โรงเรียนผู้สูงอายุ

ตำบลพระธาตุซิงแกง อำเภोजุน จังหวัดพระเยา

โดย

สงกรานต์ ฤงแก้วและคณะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

โดยการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

20 มีนาคม 2561

สัญญาเลขที่.....

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ขององค์กรชุมชน

และภาคีเครือข่ายเพื่อสร้างเสริมสุขภาวะคน 3 วัย

กรณีศึกษา: กิจกรรมสร้างสรรค์โรงเรียนผู้สูงอายุ

ตำบลพระธาตุซิงแกง อำเภอจุน จังหวัดพะเยา

คณะผู้วิจัย สังกัด

1. สงกรานต์ ฤงแก้ว	วิทยาลัยนานาชาติ
2. ฉัตรยุพา ชัยประสิทธิ์	วิทยาลัยนานาชาติ
3. ทิพภากานต์ ทองเชื้อเดช	วิทยาลัยนานาชาติ
4. มณชูดา สุพรจักร	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ภายใต้แผนงานวิจัย การจัดการสุขภาวะโดยชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองแบบมีส่วนร่วม
โดยการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

20 มีนาคม 2561

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัย เรื่อง เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ขององค์กรชุมชนและภาคีเครือข่าย เพื่อสร้างเสริมสุขภาวะคน 3 วัย ภายใต้แผนงาน แผนการจัดการสุขภาวะโดยชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองแบบมีส่วนร่วม ภายใต้ชุดโครงการวิจัยและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นนำอยู่โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ นี้ ผู้วิจัยได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ปีงบประมาณ 2560 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพ สถานการณ์กิจกรรมสร้างสรรค์ที่สามารถสร้างภูมิคุ้มกันปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาวะของ คน 3 วัย ในชุมชนตำบลพระธาตุซิงแกง อำเภอจุน จังหวัดพะเยา เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ขององค์กรชุมชนและภาคีเครือข่ายเพื่อสร้างเสริมสุขภาวะคน 3 วัย ให้เกิดความยั่งยืน และเพื่อสังเคราะห์รูปแบบกิจกรรมสร้างสรรค์ที่สามารถสร้างภูมิคุ้มกันปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาวะที่เหมาะสมกับคน 3 วัย

ขอขอบพระคุณองค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุซิงแกง อำเภอจุน จังหวัดพะเยา กลุ่มผู้สูงอายุ สภาดังและเยาวชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อเสริมสร้างสุขภาวะ ของตำบลพระธาตุซิงแกง อำเภอจุน จังหวัดพะเยา ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบเก็บข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมสร้างสรรค์และขอขอบพระคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สงกรานต์ ฤกษ์แก้วและคณะ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพ/ สถานการณ์กิจกรรมสร้างสรรค์ที่สามารถสร้างภูมิคุ้มกันปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาวะของ คน 3 วัย ในชุมชนพระธาตุขิงแกง อำเภोजุน จังหวัด เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ขององค์กรชุมชนและภาคีเครือข่ายเพื่อสร้างเสริมสุขภาวะคน 3 วัย ให้เกิดความยั่งยืน และเพื่อสังเคราะห์รูปแบบกิจกรรมสร้างสรรค์ที่สามารถสร้างภูมิคุ้มกันปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาวะที่เหมาะสมกับคน 3 วัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นกลุ่มผู้นำชุมชนอย่างเป็นทางการ อาทิ กำนันและผู้ใหญ่บ้าน และกลุ่มผู้มีความรู้ของชุมชน และผู้มีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมของคน 3 วัย เด็กและเยาวชน คนวัยทำงาน และคนวัยชรา ที่อาศัยอยู่ในชุมชนพระธาตุขิงแกง อำเภोजุน จังหวัดพะเยา การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) โดยใช้หลักการ ร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผลประโยชน์ / รับผิดชอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ชุมชน 2) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก **สถานที่วิจัยในครั้งนี้คือ** ชุมชนพระธาตุขิงแกง อำเภोजุน จังหวัดพะเยา

จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างและสังเกตการณ์เข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มตัวอย่างตำบลพระธาตุขิงแกงได้ดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์ คือโรงเรียนผู้สูงอายุ โดยมีการดำเนินกิจกรรมเป็นรุ่นที่สองแล้ว กิจกรรมและเนื้อหาต่างๆ มีการปรับปรุงจากของเดิมตามความต้องการของผู้เรียน ซึ่งจะเห็นได้ว่ารูปแบบกิจกรรมสร้างสรรค์ที่สร้างเสริมสุขภาวะนั้น ไม่ใช่การทำกิจกรรมที่มุ่งแต่การส่งเสริมสุขภาพทางกายให้ห่างไกลจากการเจ็บป่วยหรือลดจากอาการเจ็บป่วยที่เป็นอยู่แล้วเท่านั้น แต่เป็นการดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาและสังคม เมื่อมีการเสริมสร้างจิตใจให้ดีแล้ว ร่างกาย สติปัญญาและสังคมก็จะดีตามมาด้วย

สารบัญ

บทที่	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของโครงการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
แนวคิดเกี่ยวกับสุขภาวะ.....	5
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพ.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการสร้างสรรค์เพื่อสุขภาวะ.....	9
แนวคิดการมีส่วนร่วม.....	26
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการสุขภาวะชุมชนแบบมีส่วนร่วม.....	28
บริบทชุมชน.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	38
วิธีการศึกษาวิจัย.....	38
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
เครื่องมือในการทำวิจัย.....	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
ตอนที่ 1 สถานภาพ สถานการณ์กิจกรรมสร้างสรรค์ที่สามารถสร้างภูมิคุ้มกัน ปัจจัยเสี่ยงด้านสุข ภาวะของ คน 3 วัย ในชุมชนตำบลพระธาตุซิงแกง อำเภอจุน จังหวัดพะเยา ชุมชนตำบลแดนชุมพล อำเภอสอง จังหวัดแพร่ ชุมชนตำบลน้ำปั่ว อำเภอเวียงสา ชุมชนตำบลสะเนียน อำเภอเมือง และชุมชนตำบลนาปัง อำเภอภู เพียง จังหวัดน่าน	41
ตอนที่ 2 รูปแบบการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ขององค์กรชุมชนและภาคีเครือข่าย เพื่อสร้างเสริมสภาวะคน 3 วัย ให้เกิดความยั่งยืน.....	43
ตอนที่ 3 การสังเคราะห์รูปแบบกิจกรรมสร้างสรรค์ที่สามารถสร้างภูมิคุ้มกันปัจจัย เสี่ยงด้านสุขภาวะที่เหมาะสมกับคน 3 วัย.....	43
5 สรุป อภิปรายผล.....	46
สรุปผลการวิจัย.....	47
อภิปรายผลการวิจัย.....	48
ข้อเสนอแนะ.....	48
บรรณานุกรม	50
ภาคผนวก	52